

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/474/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

283/2014. számú (XI. 20.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2014. július 31-én előterjesztett **panaszát** a 2014. november 20-án megtartott zárt ülésén meghozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2014. július 31-én szóban, a Testület Panaszirodáján terjesztette elő panaszát, a vele szemben 2014. július 25-én foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy július 25-én, hajnali 3 órakor, családi veszekedést követően az élettársa elment a lakásukról, majd amikor visszajött a rendőrök vele együtt visszamentek a lakásba és olyan hangnemet ütöttek meg a panaszossal szemben, amelyet sérelmez. A panaszos elmondta, hogy bűncselekmény elkövetésével vádolták meg, amelyet nem követett el, hiszen állítása szerint az élettársa kitalálta az egészet. A panaszos videóra rögzítette, hogy nem történt semmi baja az élettársának, kérdésére orvoshoz sem akart menni. Az élettársa nem akart feljelentést tenni, nem készült látlelet. A panasz tárgya, hogy a rendőrök által, a panaszossal szemben alkalmazott hangnem nem volt megfelelő.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos arról is tájékoztatta a Testületet, hogy amikor a rendőrök bementek a lakásba, akkor nem köszöntek neki, be sem mutatkoztak, amikor pedig megkérdezte az egyik rendőrt, hogy miért jelentek meg, akkor az csak annyit mondott neki, hogy „fogd be a szádat, te cigány!”. A panaszos ezt követően bezárta az ajtót, majd bekapcsolta a videót a telefonján, hogy fel tudja venni az eseményeket. Másnap bementek az élettársával a kerületi Rendőrkapitányságra, hogy megérdeklődjék, hogy mi volt a tegnapi éjszakai intézkedés a panaszossal szemben. A kapitányságon négy órát várták őket, külön-külön regisztrálták őket, majd egy órán keresztül meghallgatták az élettársat annak ellenére, hogy nem tett feljelentést, ezért tudomása szerint jegyzőkönyv sem készült a meghallgatásról, csak egy jelentés. A panaszost is meghallgatták és aláírták vele, hogy nem kíván feljelentést tenni az élettársával szemben

II.

A.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a Készenléti Rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A Készenléti Rendőrség (továbbiakban: KR) parancsnoka 2014. augusztus 22-én kelt átiratában arról tájékoztatta a Testületet, hogy a panaszossal szemben Sz. T. r. törzsőrmester és B. L. r. törzsőrmester intézkedett, akik 2014. július 24-én 9 órától, július 25-én 9 óráig gyalogos járőrszolgálatot láttak el a Budapesti Rendőr-főkapitányság kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén.

A rendőrök 2014. július 25-én, 3 óra 25 perckor a B. Központ (Tevékenységyűjtési Központ) utasítására jelentek meg a panaszos lakásán, mivel Sz. I. bejelentést tett, hogy a párja bántalmazta. A bejelentő személyazonosságának ellenőrzését követően a lakásban igazoltatták a panaszost a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján, az Rtv. 20. § (2) bekezdésében és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően.

A rendőrök az intézkedés ideje alatt kulturált, tisztelettudó, nyugodt, ugyanakkor határozott hangnemben beszéltek a panaszossal. A panaszos az intézkedés alatt meglehetősen feldúlt, ideges magatartást tanúsított, csak többszöri kérésre és felszólításra volt hajlandó együttműködni. A rendőri intézkedés során több alkalommal fenyegetőzött, hogy „fel foglak benneteket jelenteni, hogy merészeltek zavarni hajnali három órákor”. Az intézkedő rendőrök a rendőri intézkedés megkezdésekor a Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdésében leírtaknak megfelelően napszaknak megfelelő köszönéssel kezdték meg az intézkedésüket. A rendőrök az intézkedés alatt tiszteletben tartották a panaszos emberi méltóságát, faji-etnikai hovatartozására nem tettek kijelentést, vele szemben részrehajlás nélkül intézkedtek.

2) A panaszossal szemben intézkedő rendőr, 2014. július 25-én megtett jelentése szerint 2014. július 25-én, 3 óra 5 perckor a B. Központ arra utasította a rendőrt, hogy jelenjen meg a panaszos lakásán, hiszen Sz. I. bejelentést tett, hogy a panaszos (aki a párja) bántalmazta őt. A rendőrök a helyszínen megjelenve igazoltatták a bejelentőt, majd a személyazonosságának hitelt érdemlő megállapítása után meghallgatták. A bejelentő elmondta, hogy a párját (a

panaszost), kb. két hete ismerte meg a „Facebook-on” keresztül. Majd pár nappal ezelőtt elutazott hozzá a lakására, ahol őt a panaszos többszöri alkalommal bántalmazta, illetve megfenyegette. Többször próbálta értesíteni a rendőrséget, azonban a panaszos elvette a telefonját, hogy nehegy telefonálni tudjon. A bejelentő azt is elmondta a rendőröknek, hogy a mai napon is sor került bántalmazására, amely során a panaszos megrágta a bejelentő haját, valamint megrágta a vállát. A fentiek miatt nagyon fél tőle és nem akar visszamenni hozzá.

A bejelentő meghallgatását követően a helyszínen jelen lévő két rendőr felkereste a panaszost, aki a személyazonosságának hitelt érdemlő megállapítása után rendőri kérdésre elmondta, hogy valóban ismeri a bejelentőt, akivel kb. 2 hete ismerkedett meg a „Facebook-on” keresztül. Elmondta, hogy valóban pár nappal ezelőtt utazott hozzá a bejelentő. Arról is tájékoztatta a rendőröket, hogy valóban veszekedtek, azonban soha nem bántotta a bejelentőt, sőt valójában a panaszos fogja feljelenteni a kerületi Rendőrkapitányságot, mivel őt megrágalmazta és megzsarolta.

A bejelentő elmondta, hogy feljelentést fog tenni, de annak megtétele előtt valamelyik orvosi intézményben látletet kíván vetetni. A rendőr megjegyezte, hogy a bejelentőn az intézkedés pillanatában semmilyen külsérelmi nyom nem volt látható.

A rendőr a helyszínen tapasztaltakat jelentette a B. Központnak, amely utasította őt, hogy adjon a panaszosnak és a bejelentőnek a helyszínen jogi felvilágosítást, amelynek eleget is tett, majd a Központ engedélyével 3 óra 30 perckor elhagyták a rendőrök a helyszínt.

B.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a kerületi Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) J. A. r. hdgy. 2014. augusztus 23-án készített jelentést, amely arról tájékoztatta a Testületet, hogy Sz. I., mint bejelentő 2014. július 25-én 21 óra 7 perckor a BRFK Hivatali Panaszügyi Alosztályán tett bejelentést Cs. I. ellen, aki a bejelentés szerint a kerületi Rendőrkapitányság rendőre. A bejelentő a panaszos jelenlétében azt kifogásolta, hogy személyiségi jogait sértő kérdéseket tettek fel számára.

2014. július 25-én rendőri intézkedésre került sor a panaszos lakásán, 3 óra 5 perckor, hiszen a bejelentő azt hozta a rendőrség tudomására, hogy a panaszos őt bántalmazta. Erről a KR állományába tartozó rendőrök jelentést készítettek, amely azt tartalmazza, hogy a panaszos elismeri azt, hogy veszekedtek a bejelentővel, de azt nem, hogy bántalmazta volna őt. A bejelentőn egyebekben sérülés nem volt látható.

J. A. r. hdgy. elmondta, hogy az állományukban nincs Cs. L. , csak Cs. Zs. R. r. ftzls., aki panaszfelvevő. Cs. Zs. R. r. ftzls. 2014. július 25-én 17 óra 33 perckor vette fel a panaszos bejelentését, amelyben tagadja, hogy megverte volna a bejelentőt, valamint azt is elmondta a panaszos, hogy a veszekedést követően felhívta, hogy találkozzanak a Ny. Pályaudvaron, mert vissza szeretne hozzá menni. A panaszos elmondása szerint a Ny. Pályaudvaron a bejelentő neki esett, azt mondta neki, hogy meg lesz verve, azaz nem tesz magánindítványt könnyű testi sértés miatt.

Életszerűtlen r. hdgy. álláspontja szerint az, hogy a panaszfelvevő közösüléssel kapcsolatos kérdéseket tegyen fel ilyen esetben, hiszen az ügy ezzel azonnal lezárásra kerül, nincs szükség további részletek tisztázására, továbbá nem köteles a kérdésekre válaszolni. Sem a panaszos bejelentése, sem a bejelentő által elmondottak nem tartalmazzák a bejelentésben szereplő közösüléssel kapcsolatos személyiségi jogokat sértő részleteket, illetve ilyen jellegű panaszt sem.

Az esettel kapcsolatban Cs. Zs. R. r. ftzls-t szóban meghallgatta J. A. r. hdgy., aki azt nyilatkozta, hogy az általa rögzített bejelentés és feljegyzés teljes körű, azon kívül semmi más nem hangzott el. Ezen kívül azt is hozzátette, hogy a bejelentő valószínűleg fél a panaszostól, ezért vonta vissza a korábban tett feljelentését.

A bejelentő a rendőrkapitányságon nem tudta megvárni a jegyzőkönyv felvételét, viszont arra volt ideje, hogy a rendőrkapitányság épületéből a Teve utcai panaszirodára menjen és ott megvárja a jegyzőkönyv felvételét. A bejelentő bejelentéséből az is kiderül, hogy bizonygatta a panaszos előtt a könnyű testi sértéssel kapcsolatos eljárás megszüntetését.

A BRFK Hivatal Panaszügyi Alosztályán tett bejelentéskor is jelen volt a panaszos, így az tűnik életszerűtlennek, hogy a bejelentőnek azt kellett mondania, amit a panaszos „diktál”.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

2) A panaszos kifogásolta a rendőrök szolgálati fellépését.

a) A panaszos kifejezetten sérelmezte, hogy amikor a rendőrök megjelentek a lakásán, akkor nem köszöntek neki, nem mutatkoztak be, nem közölték azonosító számukat és nem tájékoztatták őt az intézkedés okáról és céljáról.

A rendőrség cáfolta a panaszosi állítás valóság alapját, hiszen álláspontjuk szerint az intézkedő rendőrök a kötelező normákat betartva jártak el, kezdeményeztek intézkedést a panaszossal szemben és annak során a magatartási szabályokat megtartották. Ennek megfelelően, a rendőri intézkedés megkezdésekor a Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdésében leírtaknak megfelelően napszaknak megfelelő köszönéssel kezdték meg az intézkedésüket.

Az Rtv. 20. § szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő

eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A rendőr köteles – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni. Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat 5. §-a tovább részletezi. A jogszabályhely értelmében az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. Ez a közlés akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

Jelen esetben a panaszos és a rendőrség álláspontja egymással ellentétben áll a szolgálati fellépés tekintetében, hiszen amíg a panaszos azt állítja, hogy a rendőrök az intézkedés elején nem köszöntek, nem mutatkoztak be, nem közölték azonosító számukat, az intézkedés célját; addig a rendőrség álláspontja szerint a panaszosi állítás nem fedi a valóságot. A két álláspont között feszülő ellentmondást a Testület nem tudta feloldani, tekintettel arra, hogy korlátozott számú bizonyítási eszköz áll a rendelkezésére.

Így tekintettel arra, hogy a rendőrség és a panaszos állítása egymásnak ellentmondanak, amely ellentmondást a Testület nem tudta feloldani, így álláspontja szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

b) A panaszos sérelmezte, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök olyan hangnemet ütöttek meg, amelyet sérelmez. Elmondása szerint a rendőrök azt is mondták neki az intézkedés során, hogy „fogd be a szádat, te cigány!”.

A rendőrség arról tájékoztatta a Testületet, hogy az intézkedés során kulturált, tisztelettudó, nyugodt, ugyanakkor határozott hangnemben beszéltek a panaszossal. A panaszos az intézkedés alatt meglehetősen feldúlt, ideges magatartást tanúsított, csak többszöri kérésre és felszólításra volt hajlandó együttműködni. A rendőri intézkedés során több alkalommal fenyegetőzött, hogy „fel foglak benneteket jelenteni, hogy merészeltek zavarni hajnali három órákor”. A rendőrök az intézkedés alatt tiszteletben tartották a panaszos emberi méltóságát, faji-etnikai hovatartozására nem tettek kijelentést, vele szemben részrehajlás nélkül intézkedtek.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő

és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Jelen panaszosi kifogás kapcsán szintén ellentétben áll egymással a rendőrség és a panaszos állítása, hiszen amíg a panaszos kifogásolta a rendőrök által használt hangnemet és származására vonatkozó pejoratív tartalmú kijelentést, addig a rendőrök ezen állítás valóságalapját kifejezetten cáfolták, sőt elmondták, hogy a panaszos volt az, aki végig fenyegetőzött és nem ütött meg velük szemben kulturált hangnemet. A két álláspont között feszülő ellentmondást a Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok és bizonyítási eszközök korlátozott volta miatt feloldani nem tudta.

Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőrök hangneme tekintetében a panaszosi állítás és a rendőri jelentések egymásnak ellentmondanak, és ezen ellentmondásokat a Testület feloldani nem tudta, így a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

IV.

A Testület a lefolytatott vizsgálatban megállapította, hogy a panaszos és a rendőrség álláspontjai között feszülő ellentmondásokra tekintettel – amelyet a Testület a korlátozott számú bizonyítási eszköze miatt feloldani nem tudott – nem megállapítható a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme a rendőrök szolgálati fellépése kapcsán,

valamint szintén nem megállapítható a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme a rendőrök által alkalmazott hangnem vonatkozásában.

A Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez áttette.

Budapest, 2014. november 20.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

A Testület az állásfoglalását az alábbi dokumentumok alapján hozta:

- 2014. július 31-én előterjesztett panaszbeadvány (3 oldal),
- 2014. augusztus 22-én kelt parancsnoki átirat (2 oldal),
- 2014. július 25-én kelt rendőri jelentés (1 oldal),
- 2014. augusztus 23-án kelt rendőri jelentés (2 oldal).

Az állásfoglalást kapják:

panaszos

Dr. B. J. r. vezérőrnagy, r. főtanácsos
K. Rendőrség parancsnoka

Irattár